Стратегија утицаја климатских промена на интеракцију екосистемских услуга укоришћењу и управљању шумским ресурсима Београда

Записник са Радионице „ Вредновање екосистемских услуга“

Модератор: Анђелка Јевтовић, дипл. инж.пејз.арх.,

Јавно предузеће „Србијашуме“,ШГ“Београд“

Тема радионице: Дефинисање и вредновање ексистемских услуга

Место и време одржавања радионице: **Институт за шумарство, Кнеза вишеслава 3,** 03. септембар 2021. године од 09:00 до 11:00

Учесници:

1. Анђелка Јевтовић, ЈП „Србијашуме“, ШГ „Београд“
2. Стево Секулић; ЈП „Србијашуме“, ШГ „Београд“
3. Михаило Раткнић, Институт за шумарство
4. Бранислав Божовић, Планинарски савез Србије
5. Миломир Костић,Београдско удружење пчелара(БУП)

Постојеће стање: Екосистемске услуге (ЕСУ) нису до сада ни законски , а ни практично третиране у смислу економског вредновања.Шума је углавном вреднована преко вредности двета , а не кроз остале користи које она пружа.Стратегија има за циљ да вреднује остале вредности шуме јер је то саставни део одрживог коришћења природних ресурса.Када се утврде данашње вредности ЕСУ , моћи ће да се утврди на који начин ће се мењати поједине екосистемске вредностии и утврдиће се у ком правцу треба да се усмере будућа финансијска улагања у ЕС,У које ће се мењати услед климатских промена.

Из тог разлога ће се неке од њих занемарити, а у неке ће се улагати пуно више. Статегијом ће се направити модели који би показали које ће све ЕСУ опстати у периоду од 30-50и 100 година уз примену одређених адаптивних мера на које треба да се усмере наше активности.Ово се односи на избор адаптивних мера које ће да се одупру климатским променама и на тај начин обезбеде трајност ЕСУ.Кроз Стратегију ће се,различитим методама вредновати сваку ЕСУ и због тога је од велике важности да од корисника ЕСУ добијемо информације о постојећим услугама екосистема , о могућем побољшању постојећих ресурса, о могућности коришћења нових и о проблемима који постоје.

УСЛУГА ЕКОСИСТЕМА СУ:

1.УСЛУГЕ ПОДРШКЕ услуге које су неопходне за производњу свих осталих услуга екосистема формирање земљишта, фотосинтеза, кружење воде и хране

2.УСЛУГЕ СНАБДЕВАЊА производи који се добијају од екосистема храна, влакна, гориво, генетски ресурси, биохемикалије, природни лекови, лекови, ресурси за украсе и свежа вода

3.УСЛУГЕ РЕГУЛИСАЊА користи које се добијају од регулисања процеса екосистема
регулисање квалитета ваздуха, регулисање климе и ерозије, чишћење воде, регулисања болести и штеточина, регулисање природних штетности

4.КУЛТУРНЕ УСЛУГЕ нематеријалне користи које људи добијају од екосистема духовно обогаћивање, развој знања, самоупознавање, рекреација и естетска искуства

На основу Закона о накнадама за коришћење јавних добара („Службени гласник РС“, број 95/2018), члана 68. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, број 36/2009, 88/2010, 91/2010-испр., 14/2016 и 95/2018 -други закон), члана 13. Решења о стављању под заштиту природног добра донете су Одлуке о накнадама за коришћење заштићеног подручја Предела изузетних одлика отвара могућности за прикупљање средстава која ће се наменски трошити за унапређење заштићених добара (отвара се наменски рачун за свако заштићено природно добро).
Напомена : Ценовик може да служи и другим управљачима као смерница за израду сличних докумената.

Представник Института за шумарство

Наводи да су у одржаним радионицама учествовали бројни корисници, а не само предузећа која су и управљачи.

До скора ЕСУ нису много коришћене нити вредноване (почевши од везивања угљеника) у Србији.

Од великог значаја је прикупљање постојећих података да би се урадили модели који ће показати у ком правцу ће се кретати поједине ЕСУ под утицајем климатских промена.Напомена: ЕСУ су у суштини везане за ресурсе биодиверзитета.

Предлог1: У Стратегији треба издвојити део који ће се односити на пчеларство:

- „солитерне пчеле“

-повратак са индустријског ка класичном пчеларству

Представнику БУП је предложено да у послату табелу упише (уколико поседује) податке о броју кошница по типу предела, количинама прикупљеног меда и сл.

Предлог2: Формирање Комисије за координацију активности ЕСУ Београда. Рад Комисије би се односио на размену и прикупљање идеја и искустава као и покретање заједничких пројеката.Комисија би била састављена од представника корисника сваког ЗПД и шуме и представника СЗЗЖС.

Предлог 3: Потребно је да присутни учесници радионице попуне формулар у који ће уписати могуће идеје, пројекте и начин њиховог финансирања.

Представник Планинарског савеза Србије

Наводи:

Планинари суштински посвећени боравку у природи.

Предлог:

Време и околности наводе да се интензивно размишља о Вредновању природног капитала да би се заштитила природна вредност у власништву државе (пример је ископ никла у Шуадији или литијума у Подрињу тј. Да ли урађен прорачун колико дугорочно гледано, такви подухвати корисни).

Не постоји процена вредности угља који улази у термоелектране и да је веома значајно да се изручуна.

Од користи за Стратегију би било да се израчуна колико има км пл. Ипеш. Стаза и колико новца по км је потребно за њихово обележавање и одржавање.(обратити се Председнику за планинарске стазе и терене).

Планира се израда програма за Обнављање старих запуштених путева између села, по противпожарним пруграма и сл. Који су служили за природну комуникацију.

Представник Института за шумарство

Предуслов за коришћење ЕСУ је решавање постојећих проблема и појава : отпадне воде ;дивље депоније,бесправна градња..

Израда ове Стратегије се базира на потреби опстанка цивилизације

Проблем: Изградња мини хидроелектрана и подстицање грејања на пелет.

Представник Београдског удружења пчелара

Престављен је укратко историјат БУП и наведено је да под овим именом активно раде већ 21 годину.

Урбано пчеларство је део БУП и односи се на прикупљање меда из кошница које су постављене на равним крововима зграда или зеленим површинама које нису парковске.

Истраживања обављена на Хемијском факултету су утврдила да је мед одличног квалитета. Посебна занимљивост је велика број различитих врста меда јер на територији града има много цветних, коровских и травних врста као и много различитих врста лишћара, четинара и шибља.

Предност овог меда је што не садржи пестициде.

Мана урбаног пчеларства је краћи живот пчела.

Наводи да је потребно користити екзактне податке који ће ући у Стратегију.

Примера ради , навели су податак Министра за привреду да на подручју града Београда постоји 137 села

БУП активно учествује у акцији Пошумљавања Београда, са удружењем Супернатурал су у близини топлане на Дорћолу посадили око 300 медоносних биљака.

На Кошутњаку имају постављене кошнице за које немају дозволу за постављање.

Удружење се финансира из чланарина, донација и учешћем у пројектима.

Подржавају идеју о прављењу Стратегије.

На навод да је сада крајње време за подношење предлога за пројекте надлежним Министарствима.

Представник ПСС је предложио да се обрате СЗЗЖС са својим идејама јер сматра да се БУП потпуно уклапа у концепцију рада секретаријата.

Представник Института за шумарство

Предлог: Израда пилот пројекта : Узгој пчела у шумским ЕС Београда (због угрожености пчела и развијању могућности за њихов опстанак).